

Posamezne številke:
Navadne Din 1.—,
ob nedeljah Din 2.—.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 18.—, za ino-
zemstvo D 26.—, dostavljen na dom
D 19.—, na izkaznice D 18.—,
inserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Knjižnica

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1.—,
ob nedeljah Din 2.—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, prtljice, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštekovni
račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: V.

Maribor, sobota 9. februarja 1924.

Številka: 33.

Benešev ekspose.

Maribor, 8. februarja.

V sredo je češkoslovaški zunanji mi-
nister dr. Beneš podal zunanje-politične-
mu odboru temeljiti eksposé o češkoslo-
vaški zunanji politiki. Vodilni diplomat
in politik države, s katero nas vežejo ta-
ko ozke vezi, je obširno očrtal program
in smernice tiste politike, ki je prinesla
Češkoslovaški nesporne uspehe in kate-
ro karakterizira Masaryk-Benešev prist-
no realističen pogled na evropske do-
godke, in stališča, ki mu ne more nihče
odreči temeljitosti, jasnosti in iskrenos-
ti.

Nimamo pred očmi strankarskega na-
sprotja, če trdimo, da so Ninčičevi ali
Pašičevi ekspoziji o zunanji politiki v
primeri z Beneševim mojstrskim delom
le srednjedobna šolska naloga. Tako
redko jih slišimo, in če nam že ta ali oni
naš državnik previdno razgrne zastor, ki
zakriva delo in nedelo naše diplomacije,
je to, kar nam ima povedati, tako površ-
no in polovičarsko, da se nam zdi, kakor
da čitamo »Samoupravnice« uvodnike.
V trenutku, ko začujejo voditelji seda-
njega režima revoltirati zoper srednjeev-
ropski duh in se navduševati za specifič-
no balkanske metode, ki bi naj prepreči-
le modernizacijo naše uprave in evropi-
zacijo našega javnega življenja. (Marko-
vič - Jankovičev »Beograd«) — v tem
trenutku mi z vso važnostjo podčrtuje-
mo naš češkoslovaške, tj. srednjeevrop-
ske metode. Dr. Benešev eksposé nam
kaže vso superiornost dobrega državni-
ka demokratične države nad državnik
našega balkanskega tipa, ki nočejo nič
slišati o parlamentarni kontroli zunanje
politike in katerih ekspoziji so postali
klasičen primer površnosti in polovičar-
stva.

Ko tedaj nimamo prilike, slišati naš-
ega dr. Ninčiča in ko smo temeljito po-
učeni o vzrokih, zakaj da v Beogradu ne
marajo zun-političnega parlamentarne-
ga odbora, naj si prav na kratko ogleda-
mo vzorni eksposé dr. Beneša.

Eksposé bi lahko razdelili na 13 po-
glavij. Uvodoma označuje dr. Beneš
važnost sedanjega časa: stopamo v novo
politično periodo, ki se je začela z vzpo-
stavitvijo socialistične vlade v Angliji,
s priznanjem Rusije s strani Anglije in
Italije, s pripravljajočimi se novimi raz-
merami v Franciji. Tudi Amerika se za-
čenja zopet približevati Evropi. — Nato
podaja v glavnih obrisih zgodovino do-
sedanje češkoslovaške politike in njene
glavne smernice. Jasno in precizno o-
značuje načela in metode, ideologijo in
taktiko politike, ki jo vodijo demokrati-
čni in mirovni smolri. Označuje stališče
napram boljševidnosti in reakciji in na-
pram revizionizmu mirovnih pogodb.
Tretje poglavje je posvečeno politiki
Male antante. Po treh letih je dobila
skupina treh držav toliko življenske
spesobnosti in je dosegla toliko važnih
rezultatov, toliko doprinesla k pomirje-
nju srednje Evrope, da danes ni nikogar
več, ki ji ne bi priznaval, da je postala
resen političen faktor. Nato dr. Beneš
govori o razmerju napram Avstriji in
posebno obširno o Madžarski. Izrazil je
nadejo, da mora priti čas, ko bo tudi s
to državo sklenjena pametna pogodba in
ko koncepcija Male antante ne bo zao-
strena proti Madžarski, kakor ni zao-
strena proti Avstriji. Priti mora do ti-
ste organizacije srednje Evrope, ki smo
jo že večkrat naglašali, tj. do ustanovit-
ve novega gospodarskega in političnega
sistema, ki bo ohranil suverenost doseda-
njih držav, ki pa bo jih združil k ožjemu
sodelovanju.

Radičeva odposlanca v Beogradu.

Vprašanje opozicijskega bloka zrelo. —

— HRSS za sodelovanje z opozicijo.

Beograd, 8. febr. (Izv.) Danes zju-
traj sta prispela v Beograd dr. Maček,
podpredsednik HRSS in njen glavni
tajnik dr. Krnjević. Njun prihod je vzbudil
razumljivo senzacijo v parlamentar-
nih krogih. Dr. Spaho in dr. Korošec sta
obiskala ob 9^h uri Davidovića v demo-
kratskem klubu in tam iztika prihod o-
beh delegatov Radičeve stranke. Nato so
šli Korošec, Maček in Krnjević v mu-
slimanski klub, kjer so skoro pol ure
konferirali s Spahom. Skupno so odšli
potem v Jugosl. klub, kjer se je vršila
poldrugurna konferenca. Kasneje je
prišel na poziv imenovanih v klerikalni
klub Protičev prišast dr. Ivanović, ki se
je razgovarjal z njimi krog četrt ure.
Med tem časom je v skupščinski dvorani
konferiral Davidović z zemljoradnikom
Joco Jovanovićem. Po konferenci v kle-
rikalnem klubu je vaš dopisnik razgo-
varjal z dr. Mačkom in Krnjevićem. dr.
Maček je izjavil, da je Hrvatska republi-
seljaška stranka pristala na skupno so-
delovanje z ostalimi opozicijskimi stran-

Konference z opozicijskimi skupinami.

— Danes popoldne pade odločitev.

kami. Popoldanska konferenca je bila le
informativnega značaja. Popoldne ob
4. uri se vrši konferenca v hotelu »Srps-
ki kralj«, kateri bo prisostvoval tudi
Davidović. Na tej seji bo sklenjen defi-
nitivni dogovor. »Popoldne« — je izjavil
dr. Maček — »se bo odločilo, ali stopi Ra-
dičeva stranka v opozicijski blok ali ga
bo le z vsemi silami podpirala.« Izrazil
je svojo zadovoljnost o prihodu v Beo-
grad. Prinesel je s seboj 50 legitimacij
Radičevskih poslancev, ki jih predloži
skupščini v verifikacijo. Pozneje so se
podali Korošec, Maček in Krnjević v
predsedstvo narodne skupščine in se
dogovarjali z Ljubo Jovanovićem
o izročitvi legitimacij.

Beograd, 8. febr. Današnje »Vre-
me« poroča, da se je z gotove strani sku-
šalo preprečiti prihod Radičevih odpo-
slancev. Baje so bile izrečene celo grož-
nje. Vkljub temu sta prišla Maček in
Krnjević; dr. Lorkovića, ki je bil tudi
napovedan, v Beogradu še niso videli.

Opozicija proti pogodbi o Reki.

Džemijet bo glasoval z vlado.

BEograd, 8. febr. V političnih kro-
gih se govori, da se vsa opozicija v od-
seku za reško pogodbo pripravlja na boj
proti pogodbi z vsemi sredstvi. Pogaja-

nja so se vodila tudi z džemijetom in
Nemci. Džemijet je izjavil, da bo glasov-
al z vlado, Nemci še niso dali odgovora.

—□—

CANKOV O ODNOSAJIH DO JUGO- SLAVIJE.

SOFIJA, 8. febr. V debati o raznih
konvencijah je ministrski predsednik
Cankov izjavil glede odnosajev z Jugo-
slavijo: S kraljevino SHS želi vlada nor-
malne odnose dobrega sosedstva. Dasi
riskiramo, da se nas imenuje dolgočasne,
moramo ponovno kategorično poudariti,
da bomo po močeh storili vse, da razbi-
jemo dvome, ki vladajo v Jugoslaviji o
nas. Nihče ne more zahtevati od bolgar-
skega naroda, da ostane hladnokrven v
zadevah, ki so bistvo mednarodnih po-
godb. moram, dasi je nepotrebno, pouda-
riti, da ne bo vlada trpela nikakih inici-
jativ, ki bi ustvarile mednarodne kom-
plikacije.

ZUNANJEPOLITIČNA DEBATA V ČE- ŠKEM PARLAMENTU.

Dr. Kramář proti priznanju Rusije.

PRAGA, 7. febr. Danes se je sestal
parlamentarni zunanji odbor v odsotnosti
nemškonskacionalnih poslancev, da deba-
tira o ekspoziji zunanjega ministra dr.
Beneša. Nemški socialno-demokratski
poslanec Čermak je ostro obsojal češko-
slovaško-francosko pogodbo, ki bi uteg-
nila biti nevarna češkoslovaškemu no-
tranjemu razvoju, kajti le z vzpostavitvi-
jo nacionalnega miru bi bila mogoča dr-
žavna konsolidacija. Dr. Kramář je iz-
javil, da je za osiguranje miru v Evropi
mogoča le demokratska Nemčija. Govor-
nik je zagovarjal politiko francoskega

min. preds. Priznanje sovjetske vlade
bi bilo zločin na češkoslovaškem narodu.
Odgovarjaje na razne prigovore tekom
debate, je izjavil zun. minister dr. Beneš,
da pogodba s Francijo ne prinaša nikak-
šnih političnih žrtve, ker ni zvezana s
finančnimi stroški. Tudi v Franciji je do-
bro znano, koliko Nemcev biva na Če-
škoslovaškem ter da se je treba na vsak
način ozirati nanje. Minister dr. Beneš
je izjavil, da vlada računa s tem tako v
notranji, kakor tudi v zunanji politiki. Mi-
nister priznava načelnost vprašanja, ali
je sploh mogoče skupno delati z današ-
njo Rusijo. On ne zanika možnosti, da
je mogoče, razen tega pa ne smemo po-
zabiti, da se danes še ne ve, kako se bo
preustrojila ruska vlada. Reparacijsko
vprašanje pa dozoreva k političnim iz-
premembam.

AFERA LLOYDA GEORGEA.

LONDON, 7. febr. Lloyd George je
izjavil v »Daily Chronicle«, da je »New
York World« netočno reproduciral nje-
gove izjave. Izjavil je le, da so dokumen-
ti, ki jih je objavil angleški zunanji urad
o poteku kritičnih razprav na pariški
konferenci, povsem točni. Dejal je nada-
lje, da sta Clemenceau in Wilson dne 20.
aprila sprejela v mirovno pogodbo do-
ločbe o garancijah za izvedbo mirovne
pogodbe in bi bilo dobro, če bi Francija
sedaj objavila tozadeven protokol. Smeš-
no pa je, če se trdi, da sta Clemenceau
in Wilson v odsotnosti Lloyda Georgea
sklenila tajno pogodbo. Wilson je postop-
pal docela korektno. (Lloyd George se je
tedaj umaknil. Glej naše »Politične ve-
sti«.) Ured.)

Pariz, 7. febr. (Havas). Angleški
poslanik je izrazil Poincareju obžalova-
nje svoje vlade za slučaj, da bi Lloyd
George res dal v »New York World« ob-
javljeni interview.

BORZA.

Curik, 8. februarja. (Izv.) Sklepi
tečaj. Pariz 26.67, Beograd 6.85, London
24.87, Praga 16.70, Milan 25.20, Newyork
573.75, Dunaj 0.0081, Sofija 4.25, Buk-
rešta 2.95.

Zagreb, 8. febr. Pariz 392.5—397.5,
Švica 14.65—14.75, London 363—366, Du-
naj 0.11825—0.12025, Praga 2.44—2.47. Mi-
lan 369.5—372.5, Newyork 84—85.

ta v vsej naglici spisani pregled. Konsta-
tiramo le, da državniki, ki dajejo nara-
du tako temeljit obračun o svojem delu,
morajo uživati zaupanje velike veči-
ne naroda in zaupanje vseh patriotskih
strank. In to je v dobi, ko se začneja
Evropa iznova presnavljati, ko se po-
javljajo nove konstruktivne sile, ki ji
bodo dale trajnejše oblike, nujna držav-
na potreba. Tudi dr. Benešev delovanje
je mogoče kritizirati in ga osvetliti z
različnih strani, ni pa mu mogoče odreči
temeljnosti in iskrenosti ter poznavanja
realnosti; brez teh lastnosti pa ni stvar-
nih uspehov v mednarodnem življenju,
in nko teh ni, tedaj so tudi notranje raz-
mere v državi na negotovih tleh.

Politične vesti.

* »Naprejeva« ali Bernotova skupina
slov. socialne demokracije je imela 2. in
3. tm. v Trbovljah svoj XV. strankin
kongres. Zastopanih je bilo 19 organi-
zacij po 20 delegatih. Kongres je stal v
znamenju medsebojnih bojov in prepri-
rov v slov. soc. demokraciji, ki stranko
vedno bolj ubija. Nimamo poudariti
škodljivosti, konstatiramo le eno: go-
spodje soc. demokracije tako radi podti-
kajo drugim strankam, zlasti naši de-

mokratski, klikarstvo, reči pa moramo,
da se je klikarstvo menda v malokateri
stranki tako razvelelo kakor v slov. soc.
demokraciji. Vsak bi rad bil gospodar
in komandant. Nazadnje bo pa seveda
spleval na površje oni, ki bo vkljub vse-
mu protikapitalističnemu razpoloženju
imel v rokah finančno moč, in to bo naj-
brže g. Tone Kristan.

* Sklepi finančnega odbora. V seji 6.
tm. je fin. odbor narodne skupščine raz-
pravljal o raznih kreditih. Odboril je do-
hodke uprave monopolov za čas od ju-
lija do decembra 1923. Sklenil je dalje,
da se prepove uvoz inozemskih vojaških
oblek in izdelal navodila glede prodaje
raznih vojaških oblek. Prvotno je tudi
odobril razne kredite za ceste in želez-
nice, med drugim 160.528 D za izplačila
funkcijskih doklad osovju drž. železn.
delavnic v Zagrebu, Brodu, Ljubljani,
Banjaluki in Splitu za čas od 1. jan. do
30. jun. Ta kredit pa je bil pozneje sisti-
ran, ker se je ugotovilo, da ni tudi odo-
brenja za osobe delavnic v Mariboru.

* Nepopoljšljivi so velesrbski radi-
kalci. V sredo je imel sejo odsek narod-
ne skupščine za presojo konvencije o svo-
bedni coni v Solunu. Člani opozicije so
zahtevali spremembo teksta, ki govori
vedno samo o »srbski coni in ne o coni
kraljevine SHS, kar je proti ustavi. Ra-

alkalof so pristali končno na to, da se spremeni ta izraz v naslovu konvencije, v tekstu pa bi naj ostal izraz "srbski", kar je izzvalo pri opoziciji burjo.

*** Lloyd Georgev izpad proti Franciji.** Njegova razkritja o tajni pogodbi med Clemenceaujem in Wilsonom. Francoska vlada proglašala Lloyd Georgea za lažnika. Bivši angleški ministrski predsednik in vodja levega krila liberalne stranke Lloyd George, ki je v novejšem času postal izraziti zagovornik nemških teženj, je dal dopisniku »New York Worlda« izjavo, ki je vzbudila v vsem tisku velik odmev. Lloyd George pravi, da je bil vedno proti temu, da bi se Francozom dovolila 15-letna vojaška zasedba Porenja, ker se je zavedal, da Francozi ne bi nikdar več zapustili zasedenega renškega ozemlja. V trenutku, ko se je na mirovni konferenci razpravljalo o tem vprašanju, so se v angleškem novinstvu Northcliffeove smeri pojavili tako ostri napadi nanj, da je moral odpotovati v London. Ko se je vrnil, je uvidel, da se je Wilson udal Clemenceau in da so medtem Francozi dobili pravico, zasedati Porenje, kar je bilo izrecno ugotovljeno v dodatku mirovne pogodbe. Lloyd George je nadalje izjavil: Šele pred kratkim sem odkril, da je bila med mojo odsotnostjo sklenjena tajna pogodba med Clemenceaujem in Wilsonom, vžle temu pa napadajo mene kot krivca, da si je Francija pridobila toliko moči nad Nemčijo. Francozi so pogodbo včeraj objavili in žele, da bi jaz privolil vanjo. Zda je to že nekoliko prepozno. — Lloyd Georgeova izjava je izzvala politično senzacijo. Francosko ministristvo zunanjih zadev je takoj izdalo komuniké, ki v njem pravi: Francoski vladi ni znan noben dokument, ki bi mogel podpreti trditve Lloyda Georgea. Med Clemenceaujem in Wilsonom ni bila sklenjena nikakršna tajna pogodba; če pa so se razgovori vršili med Lloyd Georgeovo odsotnostjo, pa je treba naglasiti, da se je o vseh sklepih obvestilo tudi njega ter je dne 22. aprila 1919 dopoldne izjavil, da se strinja z njimi. — André Tardieu, ki je mnogo sodeloval pri sestavi versajlske pogodbe, je izjavil zastopniku Havasove agencije, da so Lloyd Georgeove trditve popolnoma neresnične. Med Clemenceaujem in Wilsonom ni bilo nobene skrivnosti, ki ne bi bila znana tudi takratnemu angleškemu premierju. Če kdo govori o pogodbi, ki je ni, se mu ali meša ali pa dela neumne šale. Lloyd George je vedoma govoril neresnico. Značilno je, da je objavil svoje »razkritje« šele po Wilsonovi smrti; s tem si je hotel prištediti demanti z Wilsonove strani!

Dnevna kronika.

— 75. obletnica Prešernove smrti je danes 9. tm.

— **Naši novi konzuli.** V Zadru je imenovan za našega konzula dozdajni šef kabineta zunanjega ministristva g. Miodrag Petrović, v Trstu pa namesto g. Rašića član naše delegacije pri Ligi narodov g. Stepanović.

— **Požar v Fali.** Včeraj ob tističetrt na dvaneajsto uro je dobila mariborska požarna bramba obvestilo, da je na Fali izbruhnil velik požar. Takoj se je podala na novo avtoturbinsko brizgalno in pod poveljstvom g. kap. Vollerja v Falo, kjer je bila baraka Splošne stavbene družbe v polnem plamenu. Ker se nahajala v neposredni bližini več drugih barak, ki rabijo kot skladišča raznih strojev, transformatorjev itd. in je bila nevarnost, da se bo požar razširil tudi na te barake, se je požarna bramba koncentrirala na obrambo sosednih barak. Po dvehurnem napornem delu se je posrečilo pogasiti ogenj in rešiti sosedne objekte pred grožnjo nevarnostjo. K sreči ni bilo nobenega vetra, dobro pa je služila tudi neposredna bližina Drave. Če bi se ogenj razširil na sosedne barake, bi nastala milijonska škoda; utegnula pa bi izbruhnila še usodnejša katastrofa, ker se je v eni izmed bližnjih barak nahajalo 10 kg dinamita. Eksplozija bi spravila v nevarnost tudi dragoceno hidroelektrarno, tako, da bi danes vsi občutili ogromne posledice te k sreči preprečene katastrofe. Ob tej priliki je imela nova avtoturbinska brizgalna

svoj ognjeni krst. Izkazala se je kot izborna priprava, ki bo prava blagodat za nesrečneže v mestu in okolici, ki jim bodo gorele hiše ali podjetja. Čudimo se, da so okoliške občine pokazale tako malo umevanja za ta napredek našega gasilstva. Naj iznova apeliramo na prebivalstvo, da pomaga požarni brambi pokriti stroške za novo avtoturbinsko brizgalno!

— **Kar Vi potrebujete, to je Elzafluid.** To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka 27 D. Lekarnar Eug. V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 201, Hrvatska. 2736

— **Avstrijski vizum za polne liste za VI. mednarodni dunajski sejem** se dobi obenem s sejsko izkaznico pri mednarodnem odpremištvu STEVO TONČIČ, MARIBOR. Cena 25 D za vizum in 25 D za sejsko izkaznico. Pri naročitvi potom pošte 5 D več za porto in korespondenco.

— **Kako prideš lahko do stanovanja?** Ljudmila Vetrh, 40 let stara, je bila iz obljubljenega dežele Nem. Avstrije v svojo pristojno občino Mislinje izgnana, koder pa za njen nepooblaščen posel ni mogla stanovanja dobiti. Dne 28. jan. tl. je šla k posestnici Heleni Rošer v Dolin in ji je pravila, da ji prisrbi za celo rodbino finega blaga prav po nizki ceni. Rošer ji je takoj izročila 28 kg orehov in 7 kokoši, katere bi Vetrh za visoko ceno prodala in za izkupiček blago kupila. Orehe je Vetrh prodala trgovcu Škofu v št. Lenartu za 128 D, kokoši Jožefi Blazinici za 350 D, denar pa v veseli družbi zapila. Dne 1. febr. tl. pride Vetrh zopet k Rošerci, češ, da je blago kupila, a ji še manjka denarja. Rošer se je dala pogovoriti in je izročila Vetrhovi 800 D, ker ji je ta obljubila, da bo še isti dan prinesla blago. Vetrhova pa do 4. febr. tl. od nikoder ni prišla z blagom, zato je Rošerca njeno kupčijo naznanila orožnikom v Mislinju, ki so Vetrhovo ravno pred odhodom vlaka v Mislinjo prijeli in preprečili, da je ni mogla srečno odkuriti v Celje. Vetrhova, katere je sklenila enako kupčijo v Poljčanah, se je napram orožnikom izrazila: Na ta način pridem vsaj do brezplačnega stanovanja. Seveda so ji to orožniki v Slovenjgradu resnično priškrbeli. Mogoče se še kdo oglasi, ki je z Vetrhovo kupčijo sklepal.

— **Stanovanjski zakon ostane v veljavi do konca 1. 1925.** Iz Beograda poročajo o izjavi ministra za soc. politiko, iz katere izhaja, da vlada namerava podaljšati veljavnost sedanjega stanovanjskega zakona, ki štiti najemnike, do konca 1. 1925, dočim je bila prvotno določena njegova veljava samo do 1. jan. 1924. Minister je mnenja, da bi prenapla odprava zaščite najemnikov bila zelo nevarna in bi povzročila velike zmede. Socialne, valutarne in mezdne razmere še niso dozorele tako daleč, da bi pripuščalo brezpogojno izročitev najemnikov lastnikom hiš. Stanovanjska beda bi se le še pomnožila.

— **Osuševanje skadrskega jezera.** Iz Cetinja poročajo, da se zadnji čas posveča v bna pozornost osuševanju skadarskega jezera, s čimur bi se pridobilo za našo državo krog 30 tisoč ha rodovitne zemlje, za Albanijo pa krog 8 tisoč. Posebno pažnjo posveča vprašanju sam kralj Aleksander.

— **To je ono pravo!** Dobijo se še vedno ljudje, kateri Fellerjevega Elzafluida še niso poskusili, dasiravno se že čez 25 let v vseh deželah uporablja. Kdor je samo enkrat poskusil njegovo izvrstno delovanje kot drgnjenja hrbta, udov itd. ali kot kosmetikum za usta, kožo in negovanje glave, bode gotovo rekel: »To je ono pravo!« Je veliko boljši, močnejši, izdatnejši in bolj delujoč kakor francosko žganje. Prežene nahod, zobobol in umirava živce, 3 dvojnat ali 1 specialna steklenica s pakovanjem in poštino 24 dinarjev; 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 214 D in 10% doplatka. Adresa: Lekarnar Eug. V. Feller, Stubica Donja, Elza trg št. 201, Hrvatska.

— **Velik železniški karambol.** Med postajama Eichenberg-Feuerbach v bližini Dunajskega Novega Mesta sta nocoj ponoči trčila dva vlaka. Razbitih je sedem vagonov tovarnega vlaka in dvoje lokomotiv. Vlakovodja je ubit, drugih človeških žrtev pa po vestih, ki so dospele

danes zjutraj na mariborsko postajo, ni bilo.

— **Plače so si znižali sami** — novi angleški ministri in sicer predsednik MacDonald od 10 tisoč na 5 tisoč funtov, lord-kanceler Haldane od 10 tisoč na 6 tisoč funtov itd.

— **Munijska tovarna za Male antante?** Iz Bukarešte poročajo: Tu je razpravljali velik angleški konzorij o ustanovitvi munijske tovarne, ki bi preskrbovala z municijo vse države Male antante. Tovarna bi se ustanovila v Erdelju.

— **Senzacija o novi vstaji v Rusiji.** Londonski »Daily Mail« prinaša senzacijsko vest, da se za mesec april pripravljajo v Rusiji nova velika vstaja.

— **Milijarder — ponarejevalec bankovcev.** V Bukarešti so aretirali znanega milijarderja Hijana Dimitresca, ki je obtožen ponarejanja bankovcev. Imel je celo družbo za ponarejanje.

— **Boj med državo in ženskimi hlačami** je izbruhnil v amerikanskem mestu Reedy. Tam so ženske najprej začele nositi kratke kase, sedaj pa so sklenile, da opuste nošnje kril in pričnejo nositi hlače. Toda ne dolge, ampak kratke hlače, da bi se na ta način videla vsa finesa v hoji. Ženske so odredile glasovanje, ki je izkazalo ogromno večino za hlače. Ženske so se takoj prikazale na ulicah v novi toaleti. Toda oblast je naenkrat videla v tem prestopku zoper dobro navado in je prepovedala ženskam nošnje hlače. Ženske pa nočejo popustiti in zahtevajo ukinjenje prepovedi. Pričela se je borba med oblastjo in ženskimi hlačami. Tudi v časopisju se je razvila o tem ostra debata.

— **Wilsonova smrt in Newyork.** Ko je njujorska policija dooznala, da veliki Wilson umira, je preprečila v bližini njegove hiše ves promet, da bi ga hrup z ulice ne vznemirjal. Ko se je izvedela njegova smrt, je zavladala tuga po cellem mestu. Tisoči in tisoči sožalnih brzojav so prihajali v Newyork z vseh strani Amerike in iz ostalih držav. Ameriški narod je naravnost goltljivo manifestiral svoje simpatije do velikega pokojnika. Že ob vesti, da Wilson umira, se je zbrala ogromna masa naroda okoli njegove hiše in vztrajala celo noč v mrazu na ulicah in pločnikih sedeč, ter kazala tako skoro religiozno spoštovanje in ljubezen za svojega velikega prvaka. Ko sta Wilsonov zdravnik in intimni prijatelj bivšega predsednika, admiral Grayson, sporočila novinarjem vest o Wilsonovi smrti, sta le stežka zadrževala solze. — Predsednik Coolidge je radi smrti Wilsona odredil 30-dnevno žalovanje.

— **Most čez La Manche.** Znano je, da obstoji veliko načrtov za prehod pod La Manchem, ki bi vezal Francijo z Anglijo. Manj znano pa je, da obstoji enako veliko načrtov za most preko La Manche, ki bi vezal obe državi. Angleži pa so dozdaj odbili vse te načrte, ker hočejo ohraniti Angliji značaj otoka. Prvi načrt za most je bil izdelan koncem 18. stoletja, drugi 1. 1888. Seveda se je pojavilo kasneje še več načrtov.

Celiske vesti.

— **Smrtina kosa.** V celjski javni bolnici sta umrli ga. Ludvika Zidar, učiteljica in soproga g. nadučitelja Zidarja v št. Lenartu nad Laškim v 21. letu starosti in ga. Ivanka Radosavljevič, soproga pol. pisarja iz Lazarevaca v 29. letu starosti. Dne 3. tm. je umrl na Golniku v 37. letu starosti g. Josip Vukšinič, poslovođa Gospodarske zveze, podružnica Celje. Dne 6. tm. je umrl od kapi zadet g. Anton Čihba, posestnik in klobučar v Celju v starosti 63 let. N. v m. p.

— **Oficirski elitni ples** pod pokroviteljstvom mestnega komandanta g. polkovnika Tosića se vrši v soboto, dne 23. tm. v gornjih prostorih Nar. doma v Celju.

— **Redna obč. seja** celjskega obč. sveta se vrši v ponedeljek ob pol 19. uri. Na dnevnem redu so poročila iz posameznih odsekov.

— **Šahovska zveza v Celju** je sklenila na svoje seji dne 1. tm. prirediti pokrajinski šahovski turnir v Celju. Najprimernejši čas se je smatral mesec avgust.

— **Ljudsko vseučilišče v Celju.** Po daljšem odmoru radi pomanjkanja električne luči se vrši v ponedeljek dne 11. tm. ob

pol 20. uri zopet redno predavanje dr. Schwaba o nalezljivih in otroških boleznih. Vsled epidemične nevarnosti v celjskem okraju se opozarja na predavanje zlasti matere.

— **Celjsko mestno gledališče.** V nedeljo 10. tm. ob 20. uri se v prizoru Morreova ljudska igra »Reyček Andrejček« izv. Za igro vlada veliko zanimanje. Pripravlja se kot prihodnja igra opereta »Mamech« Nitouchee.

— **Gospodinska šola v Celju** začne z rednim poukom v ponedeljek, dne 18. tm. Zavod bo letos obsegal vse panoge popolne gospodinske šole, tj. vežbanje v kuhanju, pisk v gospodinjstvu, šivanje perila, krojevanje oblek itd. Vpisovanje se vrši v sredo 13. tm. in četrtek 14. tm. v pisarni ravnateljstva deklishe meščanske šole v Celju. Natančnejši pogoji za sprejem gojenk so razvidni iz objave na razglasilni deski dekl. meščanske šole.

Kultura in umetnost

— **Prosper Merimee: Verne duše v vlačah.** Prevel Mirko Pretnar. Splošna knjižnica št. 17. V Ljubljani 1923. Natisnila in založila Zvezna tiskarna in knjigarna. S pričujočim zvezkom Splošne knjižnice je dobila slovenska prevodna literatura zopet delo, ki bo ugajalo vsem krogom bralcev, najpreprostejšim, pa tudi najbolj razvijenim. Saj ima Merimee kot pripovednik toliko vrlin, da je res vreden branja. Beseda mu teče čisto in izklesano, v dejanju vlada vedno potrebna napetost in tista stroga, umetniško dovršena umerjenost, ki priča o resničnem mojstru. Značaji so postavljeni in razporejeni z veliko spretnostjo in risani s tako natančnostjo, da jih človek ne izgubi iz lepa iz spomina. Poleg tega je uprav v pričujoči noveli toliko pestrega kolorita, da se zdi človeku, kakor da gleda v razkošnih barvah tonečo pokrajino pred seboj. Tudi ironija in sankazem prideta na svoj račun. Slovesniatelj je skušal podati delo v takem prevodu, ki ne žali izvirnika. Zato je delo v slovenskem jeziku lepo in prijetno čitljivo.

— **Jaroslav Vrchlicky: Oporoka Inkovskega grajščaka.** Veseloigra v enem dejanju. Poslovenil dr. Franc Bradač. Splošna knjižnica št. 15. V Ljubljani 1. 1923. Natisnila in založila Zvezna tiskarna in knjigarna. S pričujočim zvezkom Splošne knjižnice bo ustrezno našim malim odrom. Tekom let se nam je nabralo mnogo, mnogo iger in igrice, ki pa prav čestokrat ne zaslužijo tistega truda, kakoršnjega jim posvečajo naši marljivi diletantje po deželi. Kajti med temi raznimi igrami je zelo mnogo slabih, ohlajenih in neredko ponesrečenih in opolžko zavutih izrodov, ki smo si jih bili izposodili od Nemcev. Upamo, da se ne motimo, ako trdimo, da je v slučaju potrebe pametnejše in naravnije, da segamo najprej po slovanskih literarnih proizvodih, potem pa šele po tujih. Zato je Splošna knjižnica ustregla marsikomu, ko nam je omogočila, da bomo lahko čuli besedo Jaroslava Vrchlickega po naših trgih in vasi. Razvedrilu in zabavi namenjeno, dokaj zaokroženo delce bo gotovo našlo svojo pot na naše male odre. V prevodu je prelagatelj češka oseba in krajevna imena nadomestil s primernimi slovanskimi. — Cena knjige je tako nizka, da si bo lahko vsak še tako majhen oder nabavil vsaj toliko izvodov, kolikor v igri nastopa oseb.

JDS.

— **Ožji odbor oblasti** — občera Demokratske stranke je imel 7. tm. svojo sejo, v kateri se je bavil predvsem z organizacijskimi vprašanji. Določile so se zadnje podrobnosti glede prireditve pol. šole JDS v Mariboru in glede srezkih zaupnih sestankov 17. tm. Obširno se je tudi bavil z vprašanjem ukinitve dveh za obrtništvo važnih institucij v Celju, ekspoziture obrtno-pospeševalnega urada in obrtno-zadružništva. Stranka se bo z vso odločnostjo zavzela zoper ta korak vlade, ki pomeni popolno porazumevanje potreb našega obrtništva.

— **Seja** ekskluzivne mariborske in ljubljanske oblasne organizacije JDS se vrši dne 9. tm. ob 3. uri pop. v Celju.

Mariborske vesti.

Maribor, 8. februarja 1924.

m Vsemu prebivalstvu! Zadnji čas se množe slučaj, da se posamezniki bodisi osebno bodisi telefonično obračajo na naše uredništvo v zadevah, ki se ne tičejo uredništva (oglasit itd.). Opozorjamo vsakogar, da se v takih zadevah obrača na upravo lista in sicer ali osebno v prostorih uprave in pritičju tiskarne ali pa telefonično na št. 24 (in ne 276, ki je številka uredništva).

m Smrtna kosa. Danes 8. tm. ob 5. uri zjutraj je umrl gospod Rudolf Schweighofer, trgovec na Koroški cesti, star 32 let. — Dne 6. tm. je umrl prvošolac gimnazije Frane Kren. — Isti dan je umrla gospa Albina von Sutter, zasebnica na Aleksandrovi cesti 11, stara 84 let. — Dnes je umrla v Gregorčičevi ul. 23 gospa Marija Likavec, soproga bivšega trgovca, stara 70 let. — V bolnici je umrl danes 25-letni dalevec Fr. Ritmajer.

m Obsojene prodajalke kokaína. Dve mariborski natakariči, ki sta prodajali v zvezi z ljubljanskim dobaviteljem vtihoapljeni kokain, sta bili obsojeni na tri milijone dinarjev globe, v slučaju neizterljivosti na dveletno ječo.

m Ljudska univerza. Opozorjamo na predavanje, ki se vrši v ponedeljek dne 11. tm. Predava strok. učitelj g. A. Skala o početku in razvoju psihoanalize. Začetek ob pol 20. uri (mala kazinska dvorana). Vstop prost.

m Ekspozituro demokratske stranke so baje demokrati v Mariboru hoteli napraviti iz tukajšnjega Slov. obrtnega društva. Tako z vso resnostjo poroča znani resnicoljubni dopisnik »Narodnega dnevnika«, ki še do danes vključ svoj oblubljeni objavil svoje — moralne justifikacije v zadevi tukajšnjega narodnega gledališča. Zato seveda tudi tega njegovega izpada ne jemljemo resno, ampak le ugotovimo, da je Slov. obrtno društvo dejansko vodil g. Kenda, njegov tajnik, o katerem vemo, da je že prilično leto dni odlični radikali. Toliko resnici na ljubo, če bo kdo še hotel mistificirati našo javnost.

m Dr. Pivkovo »Seme« v Ljudski knjižnici. Čitatelje opozarjamo, da je dobila Ljudska knjižnica te dni zanimiva dr. Pivkova spisa »Proti Avstriji« in »Carzano - Seme« v 10 izvodih. Knjige so že vpisane v sezname in se že lahko izposodi. Razven tega je nakupila knjižnica zadnji čas tudi mnogo drugih novih in antikvaričnih slovenskih in nemških knjig, ki so že tudi vpisane.

m Nabiranje prispevkov za rešilni avto prostovoljne požarne brambe. Kakor smo že ponovno poročali, se bo tekom tega tedna začelo nabiranje prostovoljnih prispevkov za novi avto rešilnega oddelka tukajšnje požarne brambe. Za sodelovanje pri tej plemeniti akciji so se že prijavile sledeče gospe: Grčarjeva, soproga župana, Toplakova, soproga predsednika okrožnega sodišča, Grasečljiva, soproga višj. državnega pravdnika, Frančiška Schmiedererjeva, Maly Pugel, Bayer-Swaty, Čehova, sopr. nadporočnika, Fišerjeva, sopr. ravnateljica kaznišnice, Jančeva, soproga odvetnika, Kovačičeva, soproga majorja, Kovačevićeva, soproga podpolkovnika, Robičeva, soproga primarija, Tombakova, soproga deželno-sodnega svetnika, Zakrajškova, soproga zdravnika, Voukova, soproga deželno-sodn. svetnika, Badlova, Hausmanningerjeva, Ipavičeva, Berta von Kokovitz, Mühleisnova, Gerta Pugel, Sarnostova, Greta Schmiedererjeva, Rika v. Vestenek, Vollerjeva, Wagnerjeva in gđ. Resi Wurzer. Nabiralna akcija je bila razdeljena v rajone, tako, da se ne bo nikogar dvakrat nadlegovalo. Ni treba posebej omenjati, kako važnega pomena je za naše mesto moderen rešilni avto, saj ga utegne vsak, najsibo star ali mlad, zahtevati in ga blagorovati za hitro pomoč. Prireditelji tedaj toplo prosijo, da občinstvo kar najmočnejše podpre njihovo akcijo. Prispevki bodo objavljeni v dnevnikih. Da se zabrani zloraba, bodo vse nabiralne pole potrjene od policij. Komisarijata in opremljene s pečatom požarne brambe in rešilnega oddelka.

m Nova kavarna nasproti kolodvoru se otvori 9. tm. Kavarna je najmodernejše opremljena.

m Ustavljeno disciplinarno postopanje. Proti sodniku g. Emilu Kramerju je bila svoj čas uvedena disciplinarna preiska-

va, ker se mu je očitalo, da z obdolženci v preiskavi radi napada na Cirilovo tiskarno ni pravilno postopal. Očitki so se izkazali kot neutemeljeni in je disciplinarno postopanje ustavljeno.

m Škandal! V rokah imamo listino, ki je naravnost sramoten dokument, kaka slovenščina se rabi v delavnicah i. ž. v Mariboru v l. 1924 po Kristovem rojstvu. Evo: »Dne . . . ob . . . popoldne je mondiral N. N. pri vozovo . . . Faltenbalg ko je bil na enem strani gotov je hotel prenesti to desko na drugi stran tista je se sapetjala in mu je teško ranila srebrni prst na levi roki (Oprta rana.) N. N. je javo takoj in postal 7. 2. bolan.« — Brez komentarja!

m Nova socijalna naprava zaščite dece v Mariboru. S 1. marcem t. l. se bode otvorila v bivših uradnih prostorih drž. okrožne zaščite dece in mladine v državnem dečjem domu v Strossmayerjevi ul. št. 26. »posvetovalnica za matere«. Adaptacijska dela prostorov in nabava potrebne opreme, kar je subvencioniral zdravstveni odsek za Slovenijo bode v kratkem izvršeno. O pomenu in namenu posvetovalnice za matere nam je zagotovljeno od strokovnjaške strani obširnejše poročilo.

m Iz policijske kronike. Aretiran je bil Maks Kristl iz Studencev, ki je zadnje tedne lepo oblečen postopal po mestu in kradel Bogu dan, ljudem pa suknje in menda še druge reči. Tako je izmaknil v Sodni ulici št. 23 in v Wildenraimerjevi št. 8 zimske suknje, ki so bile obešene v notranjosti stanovanj. Uzmotviča so že izročili sodišču. — Dalje je policija zaprla tolpo postopačev, sestavljeno iz ene matrone in treh mladeničev, ki so vsi pristojni v Lajtersberg, a za sedaj brez stanovanja in posla. Zelo sumijo, da so v bratskem sporazumu kradli po mestu in okolici in jim pravkar izprasujejo vest. Postopači bi sodili v prisilno delavnico.

m Usmilite se otroka! Petletni otrok revne vdove prosi z dvignjenimi rokami, naj se ga usmili dobra rodbina brez otrok in ga vzame za svojega, ker je sicer izročen gladi in smrti. Informacije daje in ponudbe sprejema naše uredništvo.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Petek, 8. febr. »Pri treh mladenkah«, Ab. A.

Sobota, 9. febr. »Mercedet«, Ab. C.

Nedelja, 10. febr. ob 15. uri »Lumpacij vagabunda«. — Ob 20. uri »Janko in Metka«, Ab. E.

—□—

»Mercedet«. V soboto, 9. febr. se vrši repriza dobro uspele Balzacove komedije »Mercedet«. Komedija se odigrava v trgovskih krogih, kjer so borza, menice itd. glavni atributi. Kakor zvezda med vsemi boljimi in slabšimi špekulanti je Mercedet — špekulant po poklicu, rojen »trgovski tič«, ki mu nihče ni kos. Skoro do vrata v dolgovi, se vedno z novo drznostjo in neverjetno iznajdljivostjo izkoplje iz mučne zagate, ter s svojo duhovitostjo vsakokrat preslepari svoje upnike. Premijera te vseskozi napete in zanimive komedije je uspela zelo lepo, zato je upati da bo še večkrat napolnila gledališče.

Film.

Mestni kino. »Na morskem dnu« 6 epoha vezelazništva pustolovščine »Tajinstveno bodalo« v 6 činih v glavni vlogi Edi Polo se predvaja v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek.

Sokolstvo.

o Knjižničar mariborskega sokolskega društva vabi vse one brate in sestre, ki imajo izposojene knjige iz društvene knjižnice — nekateri že prav dolgo! — da jih vrnejo v svaro preureditve knjižnice kar najprej. Uradne ure za izposojanje so odslej v sredo 7.—8. ure v društveni sobi.

SEJE OŽJEGA ODBORA MARI-BORSKE OBLASTNE ORGANIZACIJE JDS se vrše redno vsak prvi četrtek v mesecu ob 17. uri pop.

Orjuna.

Orjuna Pragersko priredi v nedeljo dne 10. februarja ob 20. uri v prostorih kolodvorske restavracije veselico s plesom in raznimi zabavami. Vabijo se vsa bratska društva v okolici, da posetijo v čim večjem številu to prireditel. Odhod za Studensko Orjuno ob 5.10 uri popoldne iz glavnega kolodvora (in ne ob 5.10 uri zjutraj kakor je bilo napačno objavljeno). Udeležba v kroju obvezna. — Orjuna zdravo!

Organizacija Jugoslovenskih Nacionalistov - Studenci opozarja vse članstvo, da so uradne ure tajništva vsak ponedeljek in sredo od 7. do 8. ure zvečer v čitalnici v Narodnem domu. Tam dobe vsi novopristopivši člani priglasnice, legitimacije in znake. Tudi se prodaja tamkaj brošura »Orjuna, nje cilji in metode« (govor br. Nike Bartuloviča na splitskem kongresu), katero bi radi njene važnosti moral čitati vsak član.

Turistika in sport.

o Ruška kočja ima v nedeljo, 10. febr. Kolone. Izletniki se odpeljujejo zjutraj ob 5.05 od glavnega kolodvora do Ruš. — Krene se po »Strmci«, ker je ta pot lepo izhojena in nenevarna. Od Ruške kočje do Ovčje ravne, ozir. Apenice krasno sankališče.

Objave.

o Trgovski venček. Kdor se hoče letošnji pust prav dobro zabavati, naj gre jutri tj. 9. tm. na trgovski venček. Priprave so v polnem teku! V šotorih se bodo nudile najboljše kapljice vina, slastičice, brezalkoholne pijače, kava itd. Naj torej nikdo ne zamudi te krasne prireditve!

Gospodarstvo.

Vsem hmeljarjem!

Hmeljarsko društvo v Žalcu je prejelo od Pokrajinske uprave, odd. za Kmetijstvo v Ljubljani nekaj umetnega gnojila v ta namen, da se z njim napravijo spomladi t. l. gnojni poizkusi v hmeljnih našega okoliša. Navedeni poizkusi se bodo izvrševali na ta način, da določi vsak hmeljar, kateri se bo v to svrhu zgasil pri društvenem vodstvu, 8krat po 40 hmeljskih rastlin ene ali druge vrste. Prvih 40 rastlin ostane negnojanih, drugih 40 dobi 4 kg superf., 3 kg kal. g. s. in 4 kg ap. d., tretjih 40 dobi 4 kg snp., 3 kg kal. g. s., četrtih 40 dobi 4 kg supr., 4 kg ap. d., petih 40 dobi 4 kg superf., šestih 40 dobi 3 kg kal. g. s. in 4 kg ap. d., sedmih 40 dobi 3 kg kal. g. s., osmih 40 dobi 4 kg ap. d.

Potemtakem dobijo posamezne rastline po 10 dkg superfosfata, 7,5 dkg kalijeve gnojne soli in 10 dkg apnenega dušika. Superfosfat in kalijeva gnojna sol se lahko takoj zmešata in izročita zemlji, apneni dušik se pa potrosi naknadno in sicer 8—10 dni.

Poslana množina umetnega gnojja je določena za 10 hmeljarjev našega okoliša; leti se morajo zavezati, da se bodo strogo držali gnojnega načrta in da bodo končno tudi natančno določevali množino pridelanega hmelja v določenih skupinah. Za poizkuse določene rastline ne smejo biti slabotne nego zdrave in krepke, katere so bile v minulim letu dobro enakomerno pognojene.

Zglasila za poizkuse naj se pošljejo prejkoprej Hmelj. društvu v Žalec.

Društveno vodstvo.

—□—

o Novosadska blagovna borza 7. febr. Pšenica baška 337, banatska 335, koruza baška 245—267.50, bela 240, sremska 257.50, fižol beli baški 685, moka »0« 530, »6 in pol« 310.

o Tedenski sejem v Zagrebu 7. febr. Slabši nego zadnji. Domače živine malo, le nekaj več volov in mesnatih svinj. dovoz krme, zlasti sena, precejšen. Cene v glavnem nespremenjen. Za 1 kg žive teže: voli domači I. 13—15, krave dobre 12.50—14, voli bosanski I. 13.50, II. 10.50 do 11.50, III. 9—10.50, IV. 7.50—9, teleta 19.50—20, svinje domače debele 26—27.

mesnate slabše 21—25. Krma za met. st. seno 75—112.50, otava 125—137.

o Narodna kmetijska banka v Rusiji. Iz Moskve poročajo, da je komisar za finance predložil načrt za osnivanje Narodne kmetijske banke s 40 milijoni zlatih rubljev bančne glavnice. Banka bi dajala kredite kmetijskim zadrugam.

o Petrolejski vrelci v bližini Abrahamevega groba. V Hebronu v Palestini so našli nove petrolejske vrelce. Amerikanska »Standard Oil Company« je storila vse priprave, da prične z izkoriščanjem vrelcev. Sveto mesto Hebron leži 16 milj daleč od Jeruzalema in je eno najstarejših mest v Palestini. Tam je bil izbran David za kralja. V eni izmed mešaj je baje še danes grob Abrahamev.

o Nova revija. Z novim letom je začela izhajati pod imenom »Bankarstvo« nova revija, ki se označuje sama za jugoslovensko privredno revijo. V svojem oklicu si je postavila za svoje splošno vodilo: Interesi posameznika morajo biti podrejeni interesom skupnosti, a interesi domovine morajo biti nad vsem in nad vsakomur. Bankarstvo razpravlja o vseh aktualnih gospodarskih pojavih, posebno pa o problemu kapitalizma, bankarstva, denarja, državnih financ. Podjetje izjavlja, da je izven vsake politične organizacije. Doslej sta izšla že dva zvezka za januar in februar z jako zanimivo in aktualno vsebino. Uredniki so: Ljubomir St. Kosier, Zagreb; N. Stanarović, Beograd; dr. G. Gregorin, Ljubljana; dr. K. Bego, Split; inž. K. Čutor-ković, Osijek in dr. S. Deželić, Zagreb. Revija prinaša tudi slike. — Naročnina znaša letno 150 D in prejemaajo naročniki posebne izdaje brezplačno. Revija izhaja mesečno. Glavna redakcija in administracija: Bankarstvo, Zagreb, Moravska ulica 30, I.

o Britanski industrijski sejm. Britanski industrijski sejm se vrši od 28. aprila do 9. maja t. l. v Londonu, od 12. maja do 23. maja t. l. pa v Birminghamu. — Prospekt je interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani med uradnimi urami na vpogled.

POLITIČNA ŠOLA JDS ZA MARI-BORSKO OBLAST se vrši od 11. do 15. febr. tl. v Mariboru.

Da se more čim prej izvršiti razporedba glede udeležencev, naj se javijo kmečki in obrtniški mladeniči, ki se hočejo udeležiti te šole, na naslov: Oblastno tajništvo JDS v Mariboru, Cankarjeva ul. 1.

Izpred sodišča.

V Mariboru, 6. februarja.

V spanju okraden.

Dne 8. decembra l. l. popoldne sta pivala brata Anton in Marko Ačko v gostilni Rudolfa Fluherja v Zgornji Bistrici, okraj Slov. Bistrica. Spila sta kake tri pol litre vina, nakar je postalo Markotu Ačko slabo. Vsled tega se je odstranil iz hiše, ter se vlegel za ograjo pri hiši. Med tem ko je on tamkaj spal, je prišel 35letni žagar Alojz Justinek v Zg. Bistrici ter mu vzel iz notranjega žepa denarnico z 8800 K gotovine. Justinek priznava, da je vzel denar, pravi pa da mu je istega dal Ačko sam v shrambo, kar pa slednji odločno zanika in izjavlja, da je v polspanju čutil, da ga nekdo premetava po zemlji in obtipava, da pa je mislil, da je to njegov brat, Justinek, ki je že 4krat predkaznovan, je bil obsojen radi hudega tatvine na 2 mesece težke ječe.

Ne poželi tujega blaga!

Marija Samec je meseca novembra l. l. zapustila svojo hišo v Prevaljah in se preselila v Guštanj. Na podstrežju svoje hiše, kjer biva delavec Vincenc Delopst, ki je že 5 krat predkaznovan, je pustila dve zaklenjeni škrinji, v katerih je imela spravljene svoje jestvine. Ko je prišla dne 22. decembra pogledat na svoj dom po stvarih, je našla škrinje odprte ter je ugotovila primanjkljaj 3 kg svinjske masti, 8 kg svinjskega mesa, 5 kg fižola, 3 l črničnega žganja, 3 kg orehov in 3 kg suhih hrušk v skupni vrednosti 2610 K. Sum tatvine je pa-

del na Delopsta, ki prizna, da je vzel nekaj stvari, toda ni toliko, kakor trdi oškodovani. Delopst je bil obsojen radi hudodelstva tatvine na 4 mesece težke ječe.

Danes tukaj — jutri tam!

Dne 10. oktobra 1919 je popival 31-letni delavec Anton Mikša, ki je že 9 krat predkaznovan, v gostilni Korat v Potočah pri Ljubljani, okraj Prevalje. V gostilno je prišla tudi Brigita Wolf-ram kupovat cigarete, katero je Mikša potem spremljal proti domu. Med potoma pa ji je izmaknil iz žepa denarnico s 160 K gotovine. — Dne 21. julija 1920 pa je Mikša pobegnil iz zaporov privremene vojaške bolnice v Mariboru. Pri tej priliki je vlomil v zaklenjeno bolniško sobo ter tamkaj vzel 2 kompletne vojaške obleke, 7 rjuh, dva bolniška plašča, 2 para perila, 2 prevlečka za zglavnik ter obrisačo. Med 8. in 5. februarjem 1921 se je potikal okoli Ljubljane na Koroškem ter pri tej priliki pokradel pri Ivanu Oleško 2 novi moški obleki in lovsko puško v vrednosti 25.000 aK. Dne 4. febr. 1921 pa je odnesel posestnici Franciški Trunk v Leiflingu 2 rjuhi v vrednosti 1000 aK. Mikša je nadalje osumljen, da je dne 24. maja 1920 ogoljufal posestnico Marijo Gajšek v Kostivnici, okraj Rogatec, za 96 K ter da je meseca junija 1920 Jakob Kleina v Kostivnici z nožem lahko telesno poškodoval. Pred okrožnim sodiščem je bil obsojen na 6 mesecev težke ječe.

Bom že napravil red v šoli ...

38-letni posestnik Alojz Jureš v Ljutomerski, okraj Ljutomer, je bil kaznovan radi šolske zamude svoje dece. Dne 20. dec. 11. se je v razburjenosti na okraj. glavarstvu v Ljutomeru napram šolskemu nadzorniku Ivanu Koropcu o učitelju Antonu Vrabl izrazil: »Ti prokleti Vrabl, to mi je naredil, ker mu ne nosim mit, drugih otrok pa ne prijavi, ki mu nosijo mite. To lahko dokazem ter bom šel k dr. Grossmanu in se pritožim v Ljubljano in Beograd; jaz bom že napravil red v šoli v Križevcih.« Jureš, ki žalitve prizna, je bil pred okrožnim sodiščem obsojen radi pregreška po § 104 srl. k. z. na 200 D denarne kazni.

Prokleti žandar — ali 14 dni zapora.

30-letni posestnik Ivan Krajnc v Velikem vrhu, okraj Ptuj, je dne 31. okt. 11. razžalil orožnika Andreja Baca in Matevža Slansa, ki sta po nalogu okraj.

sodišča v Ptuj pri njem poizvedovala. Izrazil je sledečo žalitve: »Počasi, kaj Vas to briga. Kaj Tebe briga, Ti imaš tatinske stvari preiskavali, kaj boš Ti prokleti žandar, jaz sem si več sveta skusil kakor ti.« nadalje, da jima je predbačeval, da strašita njegove otroke. Orožnika Baca je še ponovno ozmerjal s »prokleti žandar«. Krajnc, ki je že 10-krat predkaznovan, je bil obsojen radi pregreška po § 104 srl. k. z. na 14 dni zapora.

Tujci v Mariboru

novo prijavljeni v hotelih in prenočiščih dne 8. februarja 1924.

Hotel »Meran«;

Engelmayr Erik, trgovec, Sv. Peter. Thaler R., Šk. Loka. Schwarz Oton, trgovec, Zagreb. Andrie Miloje, trgovec. Babrnico Josip, potnik. Halmon. Lehrweiser, trgovec, Dunaj. Singer Wolfgang, potnik. Kunovec. Kolesar Aleksander, potnik. Biesko. Tinter Maks, potnik. Slavkov. Czarnikan Siegfert, trgovec. Wengrovetz. Rode Seliska, trgovec. Ljubljana. Poche Rihard, trgovec. Linc. Heklić Stefan, trgovec. Dunaj. Vary Izso, ravnatelj. Ninkacs. Banman Lazar, trgovec. Dunaj. Müller. Gjuro, trgovec, Zagreb. Cerard Albert, posest. Utrecht. Balt Ivan, posestnik, Holand.

Privat Hotel:

Opac Gjur, trgovec. Glin, Trautman Aleks, trgovec. M. Sobota, Zipper Bernhard, trgovec. Dunaj. Kaplan Srdel, potnik. Bialstock. Ganda Franc, trgovec. Zalabi. Klinger Israel, potnik. Krechovce.

Hotel »Pri zamorecu«.

Oppenheim Paul, potnik. Dunaj. Kuhar Stefan, uradnik. M. Sobota. Horvat Matija, uradnik. Moravich. Kremsr Artur, trgovec. Hum. Hirschler Albert, trgovec, Zagreb. Mladjan Josip, referent. Karlovac. Vilhar F., potnik. Postojna. Klein Josip, potnik. Tarjan. Pfeifer L., potnik. Bozen. Vasić Miloš, podpornik. Niš. Rozman Edvin, ravnatelj. Ljubljana. Maglich Zvonko, tajnik. Stoperce. Vrtovec Matija, prokurist. Sv. Vid. Heuner Arnold, trgovec. Polona. Rozman Ljudevit, učitelj.

Hotel »Črni orla«.

Krevelj Anton, invalid. Brežice. Belak Franc, čevljar. Slatina. Wallner Iv.

posestnica Sankovo. Neulann Mavro, posestnik. Pavlovič. Lejnič Mijo, trgovec. Dalmacija. Lipoš Josip, gostilničar. Trkoni. Žiska Janez, gostilničar. Admja. Turk Josip, Selnica.

Gostilna »Pri grozdu«.

Franchić Jernej, trgovec, Vikava. Petrić Martin, posestnik. Vipava. Jurčević Petar, lišnik Duvno. Kužel Mihael, vojak. Sodine. Obilčnik Josip, potnik. Škofljec. Benko Josip, gostilničar Černe. Gomboc Josip, gostilničar. Serlince. Sijtar Josip, gostilničar. Pursefci. Konrad Eliza, dekla, Sv. Ana. Tomašič Ana, dekla, Sv. Ana.

Gostilna »Holzknecht«.

Pobersić Alojz, penzionist. Graz. Frišnik Ivan, hlapec. Roll Anton, trgovec. Vrečko Janez, posestnik, Sv. Peter. Va-

lenček Jurij delavec, Sv. Peter. Malher Anton, pek, pom. Kostranica.

Hotel »Kosovo«.

Kelopedra Paul, Rusija. Zagorda Fr. trgovec, Sedlarjevo. Kostirja Nikola, Rusija. Stern Roza, natakarič. Leitersberg. Graner Tilda, sobarica. Požega.

Gostilna »Zlati konj«.

Završek Helena, dekla, Sl. Graded. Krk Sergij, rudar, Soštanj. Kodric Ana, prodajalka. Ličen Miro, uradnik, Podgora. Busar Leopold, ključavničar. Odotnica.

Gostilna »Halbwild«.

Merkić Emil, potnik, Zagreb. Fišcher Teodor, trgovec, Dunaj. Mann K. pek, Ljubljana.

Gostilna »Domovina«.

Tiso Ivan, trg. sluga, Marnberg. Triznik Ivan, hlapec, Rog. Slatina.

Mala oznanila.

Pridno in snažno dekle se sprejme kot boljša služkinja k dvem osebam. Oglasi naj se pri tvrdki »Jadran«, Meljska cesta 29. 294

Štiri gospodi se sprejmejo na dobro hrano. Barvarska ulica 5, na dvorišču štev. 9. 292 2-1

Lepo posestvo tik Maribora pri državni cesti, z živim in mrtvim inventarjem je takoj na prodaj. Naslov pri upravnistvu tega lista. 289 2-2

Rezana kredenca, omara v starem stilu, podobna i. t. d. na prodaj. Tvorinška cesta 24. II. nadstr., vrata 10. 275 2-2

Knjim škatlo za gosli, prevlečena z usnjem ali platnom. Ponudbe na upravo. 3-3

4 litre dobrega mleka na dan želi dobiti na dom rodbina v Mariboru. iz snažne kmečke hiše. Kje, se izve v upravi »Tabora«. 3-3

SAMO

v novi trgovini

B. Veselinović & Ko. Maribor, Gosposka ulica 26

dobite lepo darilo,

ako kupite blago za 500 Din. in več. 128

Cene brez konkurence.

ZAHVALA.

Vsem prijateljem in znancem, pevskega društva »Jadran« in društvu policijskih uslužbencev, ki so našega draga očeta, brata i. t. d. spremili k zadnjemu počitku in nas tolažili, izrekamo najsrčnejšo zahvalo. Posebno pa se zahvaljujemo g. Karara, pol. nadniku za njegovo gnljivo slovo v imenu Primorcev in g. Ziahtiču, ki se je poslovil od pokojnika imenom njegovih tovarišev policijskih uslužbencev. Maribor, dne 8. februarja 1924. 293

Zalujoči: Rodbina Fratik in brat.

„KRINUS“

I. jugoslovanska izdelovalnica in barvarna krzna v Ljutomeru,

najmoderneje urejeno, jako dobro vpeljano krznarsko podjetje z vsem inventarjem, sirovinami in izdelki vred

se prodaja

na prostovoljni javni dražbi v moji notarski pisarni dne 16. februarja 1924 ob 13. uri.

Natančnejša pojasnila se izvedo v moji pisarni.

Dr. Ivan Stojan, notar v Ljutomeru.

D. S. Merežkovski:

Julijan Odpadnik.

(Dalje.)

(42)

Med tem so se približali Arentarijam, rovom nekdanjega sadrovega rudnika in so po ozkih stopnicah dospeli na dno kamnoloma. Mesečina je obsnila velike lanpe rdečkaste, vulkanske prsti. Juven- tim je vzel iz polokrogle stenske vdolbine majhno glinene svetilko, izkresal ogenj in jo zažgal. Iz tankega vrata je silnil dolgi, trepetajoči plamen. Zavili so v globino enega izmed stranskih hodnikov. Široki in prostorni hodnik so izkopali davni Rimljani; vodil je dokaj strmo navzdol. Presekavali so ga drugi podzemeljski hodniki, ki so rabili delavcem pri prevažanju gipsa.

Juven- tim je peljal svoje spremljevalce skozi pravi pravecati labirint. Naposled se je ustavil pred neko odprtino in snel lesen o pokrivalo. Iz dolbine je prihajal zapah po vlagi. Spustili so se oprezno po strmih stopnicah.

Na dnu so opazili majhna vrata. Juven- tim je potikal.

Vrata so se odprla in svetovali monih- vrtar jih je pustil v ozki in visoki pod- zemni hodnik, ki je bil izkopan v znate kamene plasti, ki so bile pripravne za kopanje novih hodnikov.

Oboje sten je bilo od tla do stropa po- kritih z marmornatimi ploščami ali s tanko, ploščato opeko, ki je zapirala številne grobove.

Zdajpazdaj so srečavali tindi, ki so se zibali s svetilkami v rokah. Anatol je pri brleči luči razbiral napise na grobnikih: »Dorotej, Feliksov sin, si od- počiva na tem hladnem mestu, svetlem

mestu, mirnem mestu, — »requiescit in loco refrigerii, luminis, pacis.« Na dru- gi plošči je čital: »Bratje, ne motite me v mojem najslajšem smrt.«

Vsi napis so izražali ljubezen in ra- dost. »Sofronija« — se je glasil eden iz- med njih. — »sladka Sofronija, živi več- no v Bogu« — Sophronia dulcis, semper vivis Deo — in malo dalje »Sophronia, vivise« — Sofronija, živiš. — Kakor da je pisec nadpisal odkril, da ni smrti.

Nikjer ni stalo: »pokopan je«, temveč »položen je semkaj« — »depositus«. Zde- lo se je, kakor da tisoči in tisoči ljudi, ki so legli v te prostore drug za drugim, rod za rod, niso mrtvi, ampak jih je zazibalo lahno spanje, polno tajnostnega pričakovanja.

V stenskih vdolbinah so stale svetil- ke, čijih plamen je bil v tej zatohtici ten- nak in nepremičen; medlo je obseval amfore, iz katerih so izpuhtevale blago- dejne dišave. Le zapah razpadlih trupel, ki je prihajal skozi stenske poklade, je spominjal smrti.

Podzemni hodniki so se cepili v več panog in se spuščali bolj in bolj globoko. Tu in tam je bilo videti v stropu »lumi- narium«, — okroglo prežvečevalno odprti- no, ki je bila odprta v Kampanjo.

Včasih so zabodili skozi luminarij slabotni lunini žarki in obsnili mar- morne plošče z nadpisi.

Na koncu enega izmed hodnikov so videli grobarja, ki je pravkar opravljal svoj posel. Veselga obraza in p. peva je z železno motiko lomil zrnati kamen, ki se mu je vzpenjal nad glavo in dobi- val obliko okroglega oboka.

Okoli glavnega nadzorovalca gro- barjev — fossora, šloveka v prekrasni obleki, lokavega in rejenega obraza, se

je gnetla skupina kristjanov. Fossor je podedoval cele galerije katakomb in je imel pravico, prodajati za pokopanje mr- ličev pripravna mesta: delal je lepe do- bičke, kajti v njegovem delu katakomb so ležali ostanki sv. Lovrenca. Grobar si je pridobil čedno premoženje. Pravkar je sklepal kupčijo z bogatim skopuhom, usnarjem Simonom. Arsinoja je za trenutek obstala in poslušala.

— Je li prostor daleč od sv. Lovren- ca? — je vprašal Simon nezaupno, mi- sleč vsevidi, kakšno oderuško svoto za- hteva grobar za gomilo.

— Ni daleč. Komaj šest laktov.

— Zgoraj ali spodaj? — je nadaljeval kupec.

— Na desno, na desno, nekoliko po- ševno. Pravim ti: izbořen prostor, ne da bi se hvalil. Kakršnkoli so že tvoji grehi, vse ti bo odpuščeno. Svetnik te popelje kar naravnost v nebela!

Posestnik grobišča je večje. Takor krojač izmeril Simonovo postavo, da je določil velikost groba. Usnar ga je pri- srčno prosil, da napravi kar najdob- nejši grob, češ, ne hotelo bi se mu poč- vati na tesnem.

Potlej je pristopila k posestniku gro- bišča revno oblečena starka:

— Kaj želiš, babica?

— Denar sem ti prinesla, doplatek.

— Kakšen doplatek?

— Za ravni grob.

— A, spominjam se. Torej ne maraš vpognjenega.

— Ne, oče moj — še brez tega me bo- lijo kosti ...

V katakombah, zlasti pa v bližini svetniških grobov, je bilo tako tesno za prostor, da so uporabljali vsak kolček prosti kotiček: tako so napravili med

stenami nekoliko vpognjenih grobov, ker za ravne ni bilo prostora. Take gro- bove so navadno kupovali revni ljudje.

— Mislim si: sam Bog ve, kako dolgo še bo treba čakati vstajenja od mrtvih, — je pojasnjevala starka. — V vpognje- nem grobu bi izpočetka še šlo kako ta- ko, a pozneje, ko se izmučiš, bi predla slaba ...

Anatolij je veselo poslušal.

— To je veliko zanimivejše nego Mi- trini misteriji — je prepričeval Arsinojo in se lahkomiselno smehljaj. — Žal mi je, da nisem že poprej izvedel zanje. Nikdar še nisem videl veseljšega gro- bišča!

Vstopili so v dokaj prostorni mavzo- lej. Tu so gorele številne svetilke. Du- hovník je pravkar opravljal mašo. Za oltar mu je rabila plošča zmučenčevega groba.

V dvorani je molilo mnogo vernikov; vsi so nosili dolge bele obleke. Obrazi so bili veseli in zadovoljni.

Mirha je pokleknila. S solzami otro- ške ljubezni se je zagledala v kip Dobre- ga pastirja, ki je tical na stropu.

V katakombah so obnovili običaj. Iz- za prvih časov krščanstva, ki ga je čer- kov že zdavnaj zavrgla: po božji službi so se bratje in sestre pozdravljali med seboj s poljubom miru. Tudi Arsinoja je posnemala kristjane in je poljubila A- natolija.

Nato so vsi štirje zapustili spodnje rove in se podali v zgornje, odkoder je vodila pot k Juvenčinovemu skrinjali- šču. Juven- tim je stanoval v opuščen poganski grobnici — kolumbarium — nekoliko proč od Apijske ceste.

(Dalje prihodnjič.)